

Sivu on laadittu yhteistyössä [Euroopan unionin notaarien liiton \(CNUE\)](#) kanssa.

1 Miten kuolemanvaraismääräys (testamentti, yhteinen testamentti, perintösopimus) laaditaan?

Lukuun ottamatta tiettyjä poikkeustilanteita (ks. siviililain 4:97–107 §) testamentti voidaan laatia ainoastaan notaarin vahvistamana asiakirjana tai omakätisenä asiakirjana, joka luovutetaan notaarin säilytettäväksi (siviililain 4:94 §). Kahden tai useamman perittävän yhteinen testamentti ei ole sallittu (siviililain 4:93 §). Myöskään perintösopimukset eivät ole sallittuja. Sen vuoksi sopimukset, jotka koskevat tulevaa perimystä tai sen osaa, ovat siviililain 2 luvun 4 §:n 4 momentin mukaan pätemättömiä.

2 Miten kuolemanvaraismääräys rekisteröidään?

Testamentin laatineen notaarin on rekisteröitävä testamentti laatimista seuraavana arkipäivänä testamenttien keskusrekisteriin (Centraal Testamenten Register, CTR).

Ks. myös <http://www.centraaltestamentenregister.nl/>. Tietoa testamentin säilyttämisestä, rekisteröinnistä ja etsimisestä on saatavilla eurooppalaisen testamenttirekisterien verkoston (ENRWA) sivuilla kohdassa "Information sheets": <http://www.arert.eu/>

3 Sovelletaanko kuolemanvaraismääräysten sisältöön rajoituksia (esimerkiksi lakiosa)?

Lakiosaan (*legitime portie*) ovat oikeutettuja ainoastaan rintaperilliset eli perittävän lapset, ja jos nämä ovat jo kuolleet, heidän lapsensa. Puolisolla ja ylenevää sukupolvea olevilla sukulaisilla ei ole oikeutta lakiosaan. Lakiosa on puolet lakimääräisen perintöosan arvosta (ks. siviililain 4:64 §). Jos rintaperillinen vaatii lakiosaansa, häntä ei kohdella perillisenä vaan velkojana.

4 Jos kuolemanvaraismääräystä ei ole laadittu, kuka perii ja kuinka paljon?

Jos testamenttia ei ole, sovelletaan eri tilanteissa seuraavia sääntöjä:

Jos perittävä oli naimaton eikä hänellä ollut lapsia, perintö jaetaan hänen vanhempiansa ja sisarustensa kesken yhtä suuriin osiin siten, että kumpikin vanhemmista saa aina vähintään neljänneksen.

Jos perittävä oli naimaton, mutta hänellä oli lapsia, perintö jaetaan lasten kesken yhtä suuriin osiin.

Jos perittävä oli naimisissa, mutta hänellä ei ollut lapsia, eloon jäävä puoliso perii kaiken.

Jos perittävä oli naimisissa ja heillä oli yhteisiä lapsia, perintö jaetaan puolison ja lasten kesken yhtä suuriin osiin, mutta eloon jäävä puoliso saa automaattisesti jäämistöön sisältyvät käteisvarat. Perinnönjako toimitetaan puolison kustannuksella. Kullakin lapsella on perillisenä automaattisesti oikeus saada eloon jäävältä puolisoilta rahasuoritus, jonka suuruus vastaa lapsen perintöosuutta. Tämä saatava on täytäntöönpanokelpoinen, jos eloon jäävä puoliso julistetaan konkurssiin tai velkasaneeraukseen (ks. myös laki luonnollisten henkilöiden velkasaneerauksesta) tai jos hän kuolee (siviililain 4:13 §). Aviopuolisoita ja rekisteröidyn parisuhteen osapuolia kohdellaan samalla tavoin.

5 Mikä on toimivaltainen viranomainen

5.1 perintöasioissa?

5.2 vastaanottamaan perinnön vastaanottamista tai siitä luopumista koskevan ilmoituksen?

5.3 vastaanottamaan testamenttisaannon vastaanottamista tai siitä luopumista koskevan ilmoituksen?

5.4 vastaanottamaan lakiosan vastaanottamista tai siitä luopumista koskevan ilmoituksen?

Alankomaissa perintöasioissa toimivaltainen viranomainen on notaari. Osapuolet voivat valita notaarin vapaasti, riippumatta siitä, mikä oli perittävän viimeinen asuinpaikka.

Perillisellä on kolme vaihtoehtoa. Jos hän haluaa vastaanottaa perinnön sellaisenaan, hän voi tehdä sen joko ottamalla perinnön tosiasiallisesti haltuunsa tai antamalla erillisen vastaanottoilmoituksen, joka ei edellytä erityisiä muodollisuuksia. Tässä tapauksessa perillisellä on rajoittamaton henkilökohtainen vastuu jäämistön veloista. Hän voi kuitenkin rajoittaa vastuutaan ilmoittamalla erikseen, että ottaa perinnön vastaan sillä ehdolla, että vastaa pesän veloista ainoastaan perinnön määrään saakka. Jos perillinen haluaa luopua perinnöstä tai ottaa sen vastaan edellä mainitun ehdon mukaisesti, hänen on tehtävä asiasta ilmoitus tuomioistuimelle. Viimeksi mainitussa tapauksessa tuomioistuin asettaa perinnön vastaanottamiselle määräajan.

Testamenttilahjoituksen eli legaatin voi ottaa vastaan tai siitä voi luopua ilman muodollisuuksia. Alankomaissa testamenttilahjoitusta ei ole mahdollista ottaa vastaan vain osaksi.

Lakiosaperillinen voi luopua oikeudestaan lakiosaan yksinkertaisesti siten, että ei vaadi sitä. Laissa ei säädetä tätä varten mistään erityisestä ilmoituksesta. Jos lakiosaperillinen haluaa luopua lakiosastaan, asia on kuitenkin mahdollista vahvistaa erillisellä ilmoituksella.

6 Esitelkää lyhyesti kansallisen lainsäädännön mukainen perintöasian ratkaisumenettely, mukaan lukien kuolinpesän purkaminen ja sen omaisuuden jakaminen (kertokaa myös, aloittaako tuomioistuin tai muu toimivaltainen viranomainen perintöasioita koskevan menettelyn omasta aloitteestaan).

Useimmissa tapauksissa, etenkin kun on olemassa joko avioliittosopimus tai testamentti, perinnönjako sujuu helpoiten notaarin avustuksella. Alankomaissa notaarin puoleen voi kääntyä joko joku perillisistä tai mahdollinen testamentin toimeenpanija. Osapuolet voivat valita notaarin vapaasti, riippumatta siitä, mikä oli perittävän viimeinen asuinpaikka. Notaari auttaa perillisistä perinnönjaon suorittamisessa. Hän määrittää, ketkä ovat perillisiä ja tarkistaa, onko olemassa testamentti. Hän myös antaa perillisille neuvoja siitä, kannattaako heidän ottaa perintö vastaan vai olisiko parempi kieltäytyä siitä. Notaari myös laatii pesänselvityksen ja hoitaa pesänjaon. Hän voi avustaa perillisistä myös verovelvollisuuksien hoitamisessa. Tuomioistuin puuttuu perinnönjakoon vain tietyissä tilanteissa, esimerkiksi jos perinnönjako riitautetaan tai jos joku perillisistä ei kykene itse ajamaan etujaan (esimerkiksi alaikäisyyden vuoksi).

7 Miten ja milloin henkilöstä tulee perillinen tai testamentinsaaja?

Alankomaissa ei ole tätä varten mitään tuomioistuinmenettelyä. Sen sijaan käytössä on todistus perintöoikeudesta (*Verklaring van Erfrecht*, siviililain 4:188 §), jonka notaari antaa kaikille asianomaisille osapuolille eli perillisille (siviililain 3:31 §). Myös testamentin toimeenpanija voi vaatia todistuksen perintöoikeudesta. Kyseisessä todistuksessa notaari vahvistaa valtuutuksensa nojalla niiden henkilöiden nimet, joilla on oikeus perintöön, heidän osuutensa

perinnöstä ja mahdollisen testamentin toimeenpanijan nimen. Todistuksen avulla perilliset tai testamentin toimeenpanija voivat muun muassa vahvistaa henkilöllisyytensä jäämistön velallisille ja käyttää perittävän pankkitiliä. Kiinteän omaisuuden tai siihen liittyvän oikeuden siirto perilliselle tapahtuu notaarin laatimalla asiakirjalla.

8 Ovatko perilliset vastuussa perittävän veloista? Millä edellytyksillä?

Jos perillinen on ottanut perinnön vastaan ehdoitta, hän vastaa perittävän veloista täysimääräisesti (siviililain 4:182 §). Jos hän on ottanut perinnön vastaan sillä ehdolla, että vastaa pesän veloista perinnön määrään saakka, hän on vastuussa veloista vain siltä osin kuin ne voidaan kattaa perintöön sisältyvistä varoista. Hän ei ole niistä henkilökohtaisesti vastuussa.

9 Mitä asiakirjoja ja/tai tietoja tavallisesti edellytetään kiinteän omaisuuden rekisteröintiä varten?

Todistus perintöoikeudesta voidaan rekisteröidä julkisessa kiinteistörekisterissä. Kiinteän omaisuuden omistusoikeuden tai muun siihen liittyvän oikeuden siirto perilliselle tapahtuu erillisellä notaarin laatimalla asiakirjalla.

9.1 Onko jäämistön hoitajan nimittäminen pakollista tai pyynnöstä pakollista? Jos on, miten nimittäminen toteutetaan kummassakin tapauksessa?

Alankomaiden lainsäädännössä ei säädetä jäämistönhoitajan nimittämistä koskevasta velvollisuudesta.

9.2 Kenellä on oikeus toimeenpanna perittävän kuolemanvarais määräys ja/tai hallinnoida jäämistöä?

Perittävä voi testamentissa nimetä sille toimeenpanijan, jonka tehtävänä on suorittaa perinnönjako. Jos perintö otetaan vastaan ehdollisesti, tuomioistuini voi nimetä erillisen jäämistönhoitajan.

9.3 Mitkä valtuudet jäämistön hoitajalla on?

Testamentissa nimetyllä toimeenpanijalla on yleensä rajoitetut valtuudet (siviililain 4:144 §). Hän voi hallinnoida jäämistöä ja maksaa sen velat. Perittävä voi antaa testamentin toimeenpanijalle laajemmat valtuudet, esimerkiksi oikeuden luovuttaa jäämistöomaisuutta ilman perillisten lupaa. Jos testamentin toimeenpanijalle myönnetään erityinen valtuutus pesänjakajana (*afwikkelingsbewindvoerder*), hän voi luovuttaa omaisuutta ja ratkaista kaikki pesänjakoon liittyvät kysymykset.

10 Mitä edunsaajan aseman ja/tai oikeudet osoittavia asiakirjoja kansallisen lainsäädännön mukaisesti tavallisesti annetaan perintöasioita koskevan menettelyn aikana tai sen päättyessä? Onko niillä todistusvoimaa?

Perilliset voivat laatia perinnönjakokirjan virallisen asiakirjan muodossa. Näin on tehtävä, jos joku perillisistä on rajoitetusti oikeustoimikelpoinen (esimerkiksi alaikäisyyden tai holhouksenalaisuuden/konkurssimenettelyn vuoksi). Kiinteän omaisuuden tai siihen liittyvien oikeuksien siirtoon tarvitaan Alankomaissa virallinen asiakirja, ks. vastaus kysymykseen 7. Muuten perinnönjakokirjaa ei tarvita. Muun omaisuuden, kuten pankkitilien ja muun irtaimen omaisuuden, siirtoon riittää todistus perintöoikeudesta.

Päivitetty viimeksi: 01/10/2019

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.